

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága **felperesnek a Pécsi Ítéltábla (7621 Pécs, Rákóczi út 34.) alperes** ellen **kártérítés** iránt a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság előtt 5.P.20.776/2007. szám alatt megindított és a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.317/2008/6. számú ítéletével befejezett perében a felperes által 34. és Pfv.5. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelme folytán indult eljárásban a 2009. február 26. napján tartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, az adóhatóság külön felhívására fizessen meg az államnak 300.000 (Háromszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében az alperest 5.000.000 forint nem vagyoni kár megfizetésére kérte kötelezni. A követelés alapjaként arra hivatkozott, hogy az általa elbírált végrehajtási ügyekben az alperes megsértette az 1997. évi LXVI. tv. 2. §-ának (2) bekezdését és nem biztosította a Pp. 13. § (1) bekezdés a) pontjának és a 185. § (1) bekezdésének érvényesülését. A bíróság elnöke a jogellenes helyzet megszüntetése iránt előterjesztett panaszt érdemben nem intézte el, az alkotmányellenes helyzetet nem szüntette meg.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító ítéletet hozott. A határozat indokolásában kifejtette, hogy a felperes nem vagyoni kártérítést érvényesített, amely a személyéhez fűződő jog megsértése esetén alkalmazható szankció. Az eljárás tisztességes lefolytatásához való jog személyiségi jog, amely csak személyesen érvényesíthető. A felperes által sérelmezett eljárásokban azonban a fél nem a felperes, hanem az általa képviselt személy volt. A Pp. 3. §-ának (1) bekezdése értelmében tehát a felperesnek keresetindítási joga nincs, saját jogán az általa képviselt személy követelését nem érvényesítheti.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú eljárás szünetelésének a megállapítását kérte. A fellebbezés indokolása szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett, az ügyben nem hozhatott volna ítéletet, mert az eljárás a Pp. 137. § (1) bekezdés b) pontja értelmében szünetelt. Az ítélet meghozatalát megelőző folytatólagos tárgyaláson ugyanis egyik fél sem jelent meg és a felperes nem kérte a tárgyalás távollétében történő megtartását.

Az alperes ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A másodfokú bíróság az ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolásában megállapította, hogy a felperes a 10. sorszámú előkészítő iratában kérte a 2007. szeptember 25. napjára kitűzött tárgyalásnak távollétében történő megtartását és a tárgyalási jegyzőkönyv megküldését. Az elsőfokú bíróság a tárgyalást megtartotta, a tárgyalás jegyzőkönyvében rögzítette a 10. sorszámú beadvány tartalmát, majd a tárgyalást október 30-ára elhalasztotta. Az e napon megtartott tárgyalás jegyzőkönyvében ismételten rögzítette, hogy a felperes a tárgyalás távollétében történő megtartását kérte, majd a tárgyalást elhalasztotta azzal, hogy újabb határnapot a felperes kifogásának elbírálását követően tűz ki. A folytatólagos tárgyalásra és az ítélethozatalra 2008. január 18-án a felek távollétében került sor. A tárgyalási jegyzőkönyv ismét utalt a felperes 10. sorszámú beadványára.

A fenti tények alapján a másodfokú bíróságnak az volt az álláspontja, hogy az elsőfokú bíróság megalapozottan értékelhette úgy a felperes beadványát, hogy sem az első, sem pedig a folytatólagos tárgyaláson nem kíván megjelenni, és valamennyi esetre kérte a tárgyalás távollétében történő megtartását. Az ügyvéd foglalkozású felperes az eljárás szünetelésével kapcsolatos kifogását az eljárás folyamán nem jelentette be, arra csak a fellebbezésében hivatkozott. Tekintettel arra, hogy a felperest a bíróság mindkét tárgyalásra szabályszerűen megidézte, a felperes azonban nem jelent meg, okszerű az a következtetés, hogy az elsőfokú bíróság a tartalmának megfelelően helyesen értelmezte a felperes nyilatkozatát. Eljárási szabálysértés nem állapítható meg, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nincs törvényes ok.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben mindkét fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás szünetelésének a megállapítását kérte. Támadta továbbá az elsőfokú ítélet érdemi rendelkezéseit és a döntés indokolását is.

A másodfokú ítéleti döntéssel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a bíróság az eljárási kérdés elbírálásakor iratellenes tényállást állapított meg, és emiatt törvénysértő döntést hozott. A 10. sorszámú beadvány tartalmából egyértelmű, hogy a tárgyalás távollétében történő megtartására irányuló felperesi kérelem kizárólag az első, a szeptember 25-én megtartott tárgyalásra vonatkozik. Ezt követően ilyen tartalmú kérelmet nem terjesztett elő, ezért az elsőfokú bíróság 2008. január 18-án ítéletet nem hozhatott volna, az eljárás szünetelése a törvény rendelkezése értelmében bekövetkezett.

Az alperes ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése szerint a fél a jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés felülvizsgálatát a Legfelsőbb Bíróságtól jogszabálysértésre hivatkozással kérheti.

A Pp. 275. §-ának (2) bekezdése kimondja, hogy a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet - a törvényben meghatározott eljárási kérdések kivételével - csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között vizsgálhatja felül. A Pp. 253. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között (247. §) változtathatja meg. A felperesnek az elsőfokú ítéletet támadó fellebbezése kizárólag eljárási szabálysértést kifogásolt, a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezés korlátaira tekintettel csak ezt a kérdést bírálhatta el. A felülvizsgálati eljárás kereteit tehát a fellebbezés, illetve az azt elbíráló másodfokú ítélet határozta meg. A Legfelsőbb Bíróság ezért csak azt vizsgálhatta, hogy a másodfokú bíróság döntése az eljárás szünetelésére vonatkozó rendelkezést megsértette-e.

A felülvizsgálati eljárás eredményeként a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sért jogszabályt, a kérelem nem alapos. A polgári eljárásban - a törvényben meghatározott kivételekkel - a felperes rendelkezési joga kiterjed annak eldöntésére, hogy az eljárási cselekményeknél személyesen vagy képviselője útján részt kíván-e venni, avagy sem. A Pp. 5. §-ának (1) bekezdésében megfogalmazott alapelv, hogy a bíróság - ha a törvény eltérően nem rendelkezik - a felek közötti jogvitát nyilvános tárgyaláson bírálja el. A Pp-nek az idézésre és a tárgyalásra vonatkozó rendelkezései biztosítják, hogy az ügyben a bíróság csak akkor tarthasson tárgyalást, ha a felek szabályszerű idézése megtörtént. Ha viszont a tárgyalás megtartásának a feltételei fennállnak, a bíróság a kitűzött tárgyalást köteles megtartani. Ez vonatkozik arra az esetre is, ha a felperes a tárgyaláson nem kíván részt venni, és erre irányuló kifejezett

nyilatkozatot tesz. A nyilatkozat az elsőfokú eljárás tartama alatt bármikor megtehető. Hatálya kiterjed a bírósággal való közlést követően kitűzött valamennyi tárgyalásra. Ilyen esetben a Pp. 137. § (1) bekezdés b) pontja alapján az eljárás szünetelése nem következik be. A hivatkozott rendelkezés szerint az eljárás csak akkor szünetel, ha „a távollevő felperes megelőzően egyik esetben sem kérte, hogy a bíróság a tárgyalást a távollétében tartsa meg”. A törvény nem tesz különbséget a szünetelés ezen esete tekintetében az első és a folytatólagos tárgyalás között, és az egyértelmű nyelvtani értelmezése szerint a nyilatkozat nem korlátozható egy meghatározott tárgyalási napra vagy napokra. S miután a felperes egy esetben kérte a tárgyalásnak távollétében való megtartását, a törvény rendelkezése folytán az ezt követő távolmaradásai ellenére sem következett be a szünetelés.

A fenti indoklással kiegészítve a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta. A pernyertes alperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért e tekintetben rendelkezni nem kellett. A tárgyi illetékeljegyzési jog miatt le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a peresztes felperes köteles a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján az állam részére megtéríteni.

Budapest, 2009. február 26.

Dr. Uttó György s.k. a tanács elnöke, Dr. Erményi Lajos s.k. előadó bíró, Dr. Bella Mária s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

M.Zs.

bírósági ügyintéző